

PARTNERSKAB FOR BÆREDYGTIG BIORAFFINERING

Notat om bioraffinering af alternativer proteiner

Potentialer ved bioraffinering
og proteiner i Danmark

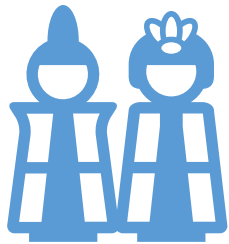

Barrierer ved bioraffinering og
proteiner i Danmark

Ønskede indsatser

Notat om potentialer, barrierer og ønskede indsatser på bioraffinering og proteiner i Danmark. November 2019

Formålet med dette notat er at skitsere de potentialer, barrierer og ønskede indsatser vi i Partnerskabet for Bæredygtig Bioraffinering ser ift proteinproduktion i Danmark. Målgruppen er beslutningstagere.

Notatet er udarbejdet på baggrund af møde i Partnerskabet d. 2. oktober 2019 og input fra Partnerskabets medlemmer. Notatet baserer sig også på "Proteiner for Fremtiden" – anbefalinger fra Bioøkonomipanelet, 2018 og Dansk Protein Innovation strategi for 2019.

Afsender på dette notat er Partnerskab for Bæredygtig Bioraffinering, der består af en bred vifte af virksomheder, organisationer, universiteter og Miljø- og Fødevarerministeriet som observatør (se bagerst)

Potentialer ved bioraffinering og proteiner i Danmark

Nye proteiner fra land:
bioraffinering af græs,
kløver, kartofler,
roetoppe mv.

Nye proteiner fra
havet: raffinering af
tang, søstjerner mv.

Nye proteiner fra rest-
og sidestrømme:
bioraffinering af
restprodukter fra
slagterier, mejerier,
madrester fra erhverv
og husholdninger

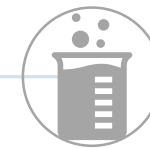
Nye proteiner fra
spildevand:
Raffinering af
spildevand og
udvinding af proteiner
og andre
næringsstoffer.

Bioraffineringsanlæg
kan bruges til
forskellige biomasser
af forskellige
virksomhedsproducen
ter, hele året.

Nye biobaserede,
lokale produkter og
arbejdspladser (særligt
i landdistrikter)

Proteiner produceret
via fermentering
baseret på eks. soya,
raps, tang eller gen-
modificerede gærceller

Barrierer ved bioraffinering og proteiner i Danmark

Mangel på fuldskala bioraffineringsanlæg i Danmark. Springet fra pilotanlæg til fuldskala produktion er stort og risikabelt.

Teknologiske umodenheder fx i bioraffinering af græs

Lange værdikæder, der kan gøre det svært at udvikle rentable forretningsmodeller

Lovgivningsbarrierer, fx EU forordningen for animalske biprodukter

Forbrugerholdninger til fx protein fra spildevand, animalske restprodukter

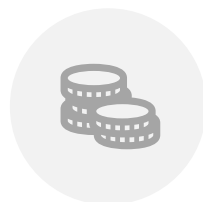
Manglende forståelse af bioøkonomi blandt andet hos politikere og forbrugere

Lavt proteinindhold og mangelfuld ernæringsværdi af bioraffineret protein

Ønskede indsatser

Økonomisk hjælp og risikovillig kapital til etablering af bioraffineringsanlæg i Danmark. Herunder afklaring af cost/benefit mellem mange små decentrale anlæg VS. få større anlæg (økonomi, energiforbrug mm)

Støtte til demonstrationsprojekter af bioraffinering

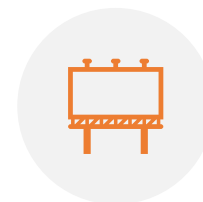
Afklaring af myndighedsmæssige udfordringer i at bruge protein udvundet fra spildevand og restprodukter.

Forskning og udvikling mhp. sikkerhed ift. proteinudvinding fra affald og spildevand, opkvalificering af protein til foder og fødevarer (se også Dansk Protein Innovation). Forskningsindsats på nordisk plan i bioraffinering

Fælles lovgivning på genbrug af organiske restprodukter (affald fra kildesortering hører til ét system og spildevand hører til i et andet system)

Oplysning til forbrugere og politikere omkring bioøkonomi

Sporbarhed for produkter og værdikæder for at skabe sikkerhed for forbrugere og myndigheder.

Undersøgelse af efterspurgte af medarbejderkompetencer og beskæftigelsespotentialer ved etablering af bioraffinaderi infrastruktur i Danmark.

Vurdering af regulatorisk barriere ift. udvikling af nye fremstillingsmetoder baseret på genteknologi - eks. til produktion af alternative proteiner. (Opdatering af GMO direktiv)

Medlemmer af Partnerskabet

Danmarks
Naturfredningsforening

KØBENHAVNS
UNIVERSITET

